

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

29.1.2025 / 1 / kirkkojakoti.fi

Helmikuun
tapahtumat
liitteessä!

Yhteisvastuukeräys panostaa nuoriin

sivu 3

Kriisien aika
haastaa
kirkkoa

sivu 6-7

Wille Riekkinen
ja kristinuskon
evoluutio

sivu 4

Risti-
hevin ystävät
koolla

sivu 8

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Sisua ja sivistystä

YLE UUTISOI 23.9. kulttuurialan leikkauksista. Lähes puolet valtion rahoittaman taiteen ja kulttuurin leikkauksista kohdistuu teatteri- ja orkesteriverkostoon vuonna 2025. Suurin osa taiteen ja kulttuurin säästöistä kohdistuu valtion pitkäaikaista tukea saaville teattereille, orkestereille ja museoille. Myös elokuva-säätiö on leikkausten kohteena. Säästöt vaikuttavat lisäksi freelancer-taiteilijoihin, sillä kentän tärkeä rahoittaja Taiteen edistämiskeskus joutuu sekin leikkausten kohteeksi.

KIRJAILIJA SIRPA KÄHKÖNEN pohti Ylen Ykkös-aamussa 7.12. kulttuurin osuutta Suomen tarinassa. Kähkönen näkee, että taiteen asema yhteiskunnassa liittyy keskeisesti ajattelun vapauden ilmaisuun. Se antaa yhteiskuntaan väljyyttä ja rohkeutta ajatella uusia asioita. Kähkönen painottaa, että niin kauan, kun meillä on tässä maassa vapaan demokratian arvot, pitäisi pystyä puolustamaan taiteen ja kulttuurin merkityksen ydinsisältöä.

MAAILMAN TURVALLISUUSTILANNE huolestuttaa monia. Presidentti Alexander Stubb painotti uuden vuoden puheessaan: ”Turvallisuus on myös kulttuuria, koulutusta ja sivistystä. Ne suojaavat meitä hybridi-vaikuttamiselta ja propagandalta. Ne ovat henkistä huoltovarmuutta. Sitä, mikä on Suomessa puolustamisen arvoista. Yhteistä, jaettavaa, koettavaa. Vaalikaamme niitä perinteitä, joilla Suomea on rakennettu koko itsenäisyytemme ajan. Me olemme sitkeä, sisukas ja sivistynyt kansa.”

SIUNAUSTA vuoteen 2025! ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Yhteisen pöydän ääressä

Jokaisella meistä on katsumus, uskonnollinen tai ei-uskonnollinen tapa ymmärtää maailmaa. Jokainen voi myös osallistua arjen vuoropuheluun moninaisten katsomusten kanssa. Katsomuksia ei tule käyttää vihapuheen ja ennakkoluulojen välikappaleina. Kansainvälistä uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa juhlietaan 1.–7.2. teemalla ”Yhteisen pöydän ääressä”.
katsomusdialogi.fi

Muistamme Ukrainaa

Kolme vuotta sitten 24.2. Venäjä aloitti laajan hyökkäyssodan Ukrainaan. Sota on aiheuttanut mittaamattoman määrän tuhoa ja kärsimystä. Ukraina ja ukrainalaiset ovat tästä lähtien taistelleet paitsi oman maansa myös Euroopan vapauden puolesta. Sodan ja hävityksen keskellä emme saa antaa toivon ja valon sammua. Emme unohda Ukrainaa.
#WeStandWithUkraine
#WeMustNOTForget

Sairaalasielunhoitoa jo 100 vuotta

Kirkon sairaalasielunhoito viettää tänä vuonna 100-vuotissyntymäpäiviä. Vuonna 1925 aloitti työnsä ensimmäinen sairaalasaarnaaja Helsingissä, Kuopiossa ensimmäinen sairaalapappi aloitti vuonna 1959. Sairaalapappi auttaa ja tukee kriisin keskellä, vakavassa sairastumisessa ja kuoleman läheisyydessä. Sairaalapappi on myös työpaikkapappi.

YKSI HETKI ARJESSA

Puijon kirkon Arkisella aterialla tammikuussa kokoonnuttiin yhteisen pöydän ääreen. Soppa maistui niin seurakuntalaisille kuin työntekijöillekin. Emäntä Asta Lehikoinen-Voutilainen annostelee borssekeittoa Tuula Pitkäselle ja Riitta Murtorinteelle. Seuraava Arkinen ateria on tarjolla taas 14.2. klo 12-13. Kuva: Merja Miettinen

LAINATTUA

”Usko tuskin koskaan on kaikkia ihmisiä koskettava. Siitä huolimatta Jumala puhuu kaikille ihmisille jollakin tavalla.

Tampereen hiippakunnan piispa Matti Repo, Silta 1/2025

”Eläkseen hyvää elämää ihminen tarvitsee kokemuksen siitä, että riittää muille sellaisena kuin on.

Kolumnisti, professori Arto O. Salonen, Kirkon seutu 1/2025

LYHYESTI

VUODEN 2024 Kirkon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspalkinnon on saanut Sininauhasaatiön yhteisöpappi **Jenni Tuulensuu**. Palkinnon jakoperusteissa nostettiin nyt aivan erityisesti esiin työ marginaaleihin syrjäytettyjen parissa. Palkinnon luovutti arkkipiispa **Tapio Luoma** 21. tammikuuta.

KIRKKOHALLITUS on hyväksynyt uuden linjausasiakirjan ”Armosta käsin – kirkon viittomakielisen työn linjaus 2025–2030”. Kyseessä on ensimmäinen viittomakielisen työn linjaus Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Pohjana linjaukselle on luterilaisen kirkon perusajatus, että evankeliumia julistetaan kaikille ymmärrettävällä tavalla.

40

Kirkon ulkosuomalaisyötä tehdään lähes 40 maassa.

Harrastukset auttavat nuoria tunnistamaan vahvuuksiaan ja rakentamaan oman näköistään tulevaisuutta.

YHTEISVASTUU

- Keräys avataan 2.2., jolloin kaikissa ev.lut. seurakuntien jumalanpalveluksissa kerätään kolehti Yhteisvastuulle.
- Lahjoittaa voi lipaske-räykseen, tapahtumissa, verkossa, tekstiviestillä ja Mobilepaylla.
- Tuotosta 30 % ohjataan seurakuntien kautta paikalliseen auttamistyöhön, 20 % Suomen Partiolaisille ja 50 % Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahastoon.
- Keräyksen suojelijana toimii tasavallan presidentti Alexander Stubb, jonka Yhteisvastuuvetoomuksen voit katsoa Yle Areenasta 2.2.

kuopionseurakunnat.fi/yhteisvastuu
siilinjarseurakunta.fi/yhteisvastuu.fi

Nuorten unelmoinnille pitää antaa tilaa

Tämän vuoden Yhteisvastuukeräys keskittyy tukemaan nuorten unelmia, tulevaisuususkoa ja toimijuutta.

Herttakaisa Kettunen,
Kirkkopalvelut teksti
Yhteisvastuu/Kirkkopalvelut
 kuva

Nuorille on tärkeää antaa tilaa unelmoida ja uskoa tulevaisuuteen, painottaa arkkipiiispa **Tapio Luoma**, joka toimii tänä vuonna Yhteisvastuu-piispana.

Unelmointi on keskeinen osa nuoruutta ja koko ihmiskunnan tulevaisuutta, ja sen tukahduttaminen on arkkipiiispan mukaan suurin uhka nuorille.

”Jos nuoret eivät jaksakaan tai uskalla unelmoida, menettämme jotain oleellista tulevaisuuden kannalta.”

Nykyään nuorilla on arkkipiiispan mukaan monenlaisia haasteita. Vaikka yhteiskunta usein korostaa, että kaikki voivat saavuttaa mitä tahansa, todellisuus ei ole kaikille yhtä suotuisa. Sosiaalinen ja taloudellinen eriarvoisuus asettavat nuoret eri lähtökohtiin, mikä voi rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan.

”Esimerkiksi harrastaminen voi jäädä pois monen nuoren arjesta, kun resursseja ei ole. Siksi on tärkeää, että varmistamme mahdol-

lisimman monelle nuorelle mahdollisuudet toteuttaa unelmiaan. Yhteisvastuukeräys on tässä tärkeässä roolissa”, arkkipiiispa toteaa.

Unelmille tukea lähellä ja kaukana

Yhteisvastuukeräykseen osallistuvat organisaatiot, kuten Kirkon Ulkomaanapu, Suomen Partiolaiset ja Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat, tekevät tärkeää työtä nuorten tukemiseksi kansallisesti ja kansainvälisesti. Arkkipiiispa kertoo vierailleen Kirkon Ulko-

”

Yhteisvastuukeräys on tapa kuulua yhteisöön.

maanavun kohteissa Etelä-Sudanissa, jossa pakolaisleirien lapsille tarjotaan mahdollisuus koulutukseen.

”Koulutus on yksi tärkeimmistä avaimista unelmien toteuttamiselle.”

Keräysvaroilla saadaan Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahaston kautta perille nopeaa apua, kuten ruokaa, puhdasta vettä ja suoja sota- ja katastrofioloissa. Lisäksi tuetaan nuorten koulunkäyntiä ja toimeentuloa haastavissa oloissa sekä jälleenrakentamista ja varautumista tuleviin kriiseihin.

”Pitkittyneiden kriisien ja konfliktien keskellä nuoret kokevat usein näköalattomuutta ja toivottomuutta. Koulutus luo toivoa ja avaa työllistymismahdollisuuksia”, sanoo Kirkon Ulkomaanavun toiminnanjohtaja **Tomi Järvinen**.

Tänä vuonna Yhteisvastuukeräys nostaa esiin Kirkon Ulkomaanavun työtä Keski-Afrikan tasavallassa, joka on maailman kolmanneksi köyhin valtio. Epävakauden ja äärimmäisen köyhyyden vuoksi maan väestöstä iso osa on lukutaidottomia ja suurimman osan koulutie katkeaa ennen yläkoulua. Erityisen heikossa asemassa ovat tytöt.

Kotimaassa Yhteisvastuukeräys 2025 toteutetaan yhteistyössä Suomen Partiolaisten kanssa. Keräysva-

roilla tuetaan vähävaraisten nuorten leiri- ja varusteku- luissa.

”Nuorten tulevaisuususkon ja mahdollisuus unelmointiin ovat nuorten hyvinvoinnin tärkeimpiä indikaattoreita. Yhteiskunta, jossa nuoret pystyvät näihin asioihin, voi todennäköisesti myös kokonaisuutena hyvin ja kestävästi”, sanoo Suomen Partiolaisten toiminnanjohtaja **Kati Palsanen**.

Noin kolmannes keräys- tuotosta ohjataan oman kotipaikkakunnan nuorten tukemiseen seurakunnan kautta. Keräysvarojen kohdentamisessa seurakunnat tekevät yhteistyötä paikallisten partiolippukuntien kanssa. Paikallisia keräysvaroja voidaan käyttää myös muuhun nuorten ja heidän perheidensä auttamiseen.

Yhteisöllistä keräystä jo 75 vuotta

Yhteisvastuukeräys täyttää tänä vuonna 75 vuotta, ja arkkipiiispa Luoma korostaa sen erityistä merkitystä.

”Yhteisvastuukeräys ei ole vain avustuskanava, vaan myös tapa kuulua yhteisöön, jossa lähimmäises- tä välittäminen on keskei- nen arvo. Tämä kansanliike

on pitänyt kirkon lähimmäi- senrakkauden elävänä jo vuosikymmenten ajan.”

Arkkipiiispa Luoma painottaa, että nuorille on annettava tilaa ja mahdollisuuksia vaikuttaa, erityisesti päätöksenteossa.

”

On tärkeää, että mahdollisimman moni nuori voi toteuttaa unelmiaan.

”Päätöksemme tänään muokkaavat huomista, ja erityisesti nuorten ja lasten elämää. Kirkolla on pitkä perinne vahvasta nuorisotyöstä, ja yhteistyö esimerkiksi partion kanssa on ollut hedelmällistä. Nuorten unelmointia ei pidä tukahduttaa, vaan antaa sille tilaa. Unelmointi on nuoruuden ytimessä ja tärkeä osa tulevaisuuden rakentamista.” ●

”On riemullista, että vielä tässä iässä voi tapahtua uuden oppimista ja oivaltamista. Itsestään selvät asiatkin avautuvat uudella tavalla”, sanoo Raamatua uutuuskirjassaan tulkitseva Wille Riekkinen.

Kristinuskon evoluutio etenee

Antiikkisesta ajattelusta on luovuttava, jotta ihmistä orjuuttavista voimista päästään kristityn vapauteen, visioi Wille Riekkinen.

Janne Villa teksti
Tuija Hyttinen kuva

”Haluan haastaa ajattelemaan boksin ulkopuolelta, ennakkoluulottomasti uskonasioita!” sanoo Kuopion emerituspiispa **Wille Riekkinen** kertoessaan tuoreesta tietokirjastaan Valo ja pimeys (Teos 2025).

Arvostettu raamatuntutkija on pohtinut perimmäisiä kysymyksiä lukiolaisesta lähtien.

”Nasaretilainen on tullut minulle entistä tärkeämmäksi. Yritän elää ja edetä Jeesuksen seuraajana.”

Johtolankoina ovat Jeesuksen omat sanat. Missä ne eivät riitä, on mietittävä, mitä Jeesus nyt sanoisi.

”Varhaiset kristityt pitivät kiinni siitä, että Jeesus elää. Hän ’puhuu’ meille edelleen ja näyttää tietä siellä, missä kaksi tai kolmekin on koolla hänen nimessään.”

Veli ja tiennäyttävä

Jeesus osoitti, mikä on tehtävämme: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseäsi.

”Hän on veljemme ja tiennäyttäjämme Jumalan luo.”

Uudestisyntyminen on heräämistä uuteen minä- ja itsetietoisuuteen.

teen. Enää en elä vain minä, vaan Kristus minussa.

Ylösnousemusruumis on jotain ihan muuta kuin maallinen ruumis. Syntymässä Jumala ”puhaltaa” ihmiseen elämän hengen. Kuollessa ruumis palaa tomuun ja henki Jumalan luo.

”Minun osani on maatua kerran, mutta Jumalan henki minussa pääsee Jumalan tykö.”

”

Tieto ei ole uskon vihollinen, päinvastoin.

Antiikista tähän aikaan

Raamatun ymmärtämistä vaikeuttavat sen syntyajan käsitykset. Jumala nähtiin ihmismäisenä, silloin tällöin tuonpuoleisesta tänne piipahtavana hahmona.

”Joulupukkimainen kuva Jumalasta pilvien yläpuolella on aikansa elänyt.”

Raamattufundamentalistit pitävät yhä kiinni ”valikoiduista” antiikkisista uskomuksista. Niistä tulisi luopua ja suhteuttaa jumalausko siihen, mitä tiede on saanut todellisuudesta selville. Tieto ei ole uskon vihollinen, päinvastoin.

”Meidän ei ole pakko raahata antiikin ajan maailmankuvia mukamme, vaan voimme miettiä, mitä Raamattu ja Jumala merkitsevät tänään.”

Vapautus turhista peloista

Wille Riekkinen puhuu kristinuskon evoluutiosta: uskomme kehittyy kaiken aikaa. Uskon dogmaattinen muotoilu voi ajan myötä vanhentua, muodostua opiksi, joka opitaan ulkoa ja jota vain tottuneesti toistellaan.

”Usko, jolla uskotaan, on jotain ihan muuta. Yksinkertainen usko pohjautuu Jeesuksen julistukseen Jumalan valtakunnasta. Se on oikeudenmukaisuutta, iloa ja rauhaa.”

Sellainen usko vapauttaa turhista peloista.

”Voimme kohdata tämän maailman haasteet levollisella mielellä.”

Kristillisen opetuksen ja ymmärryksen evoluutiosta esimerkkinä on keskustelu samaa sukupuolta olevien parien vihkimisestä.

Piispa tunnustaa ymmärtäneensä vasta noin 25 vuotta sitten ottaa kantaa seksuaalivähemmistöjen täyden tasa-arvon puolesta.

”Sanoin silloin, että jokainen ihminen on Jumalan luomana yhtä arvokas, eikä ihmisten väliin tule vetää raja-aitoja. Ajatteluni on kehittynyt paljon eteenpäin siitäkin.”

Usko kutsuu aktiivisuuteen

Piispa puhuttelee käsitys Jumalasta dynaamisena voimana ja elämän vir-

tana, joka on luonut maailman ja on läsnä koko luomakunnassa.

”Emme voi odottaa, että Jumala lopettaisi Ukrainan tai Gazan sodan. Se on meidän ihmisten tehtävä.”

Jumala on kaikkialla vaikuttava, tahtova voima.

”Voimme jatkuvasti pyytää ja rukoilla, että näytä minulle tiesi, opeta meille polkusi.”

Emerituspiispa uskoo, että kirkon elämä on tulevana vuosina entistä valoisampaa. Kun Jeesuksen dynaaminen julistus otetaan tosissaan, kristinuskko levittää lähimmäisenrakkauden, myötätunnon ja toivon sanomana. Se antaa meille tehtävän, taroituksen ja voimaa elää.

”Meillä on vielä paljon orjuuttavia voimia liikkeellä, mutta on sykähdytävää nähdä vapauttavien voimien pääsevän valloilleen.” ●

WILLEN SALONKI

Emerituspiispa Wille Riekkisen luentosarja *Raamattu – Jumalan Sanaa vai sanoja Jumalasta?* Postitalon seurakuntakeskuksessa tiistaisin.

- 4.2. Exodus – Kertomukset Egyptistä lähdöstä
- 18.2. Baabelin vankeus – Jerusalemin tuho
- 4.3. Temppelikerromukset – Uhri- ja sovitusaajatukset

Luennot klo 18.00–19.30. Kahvitarjoilu ennen luentoja klo 17 alkaen.

Kirjailijat teillä

Kuopion 250-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Kuopion jokaisessa kirjastossa vierailee pitkin vuotta nimekkäitä kirjailijoita.

Heli Haring teksti
Laura Malmivaara kuva

Millaisesta tapahtumasta on kyse, Kuopion kaupunginkirjaston informaattikko Essi Löytynoja?

"Kirjailijat teillä -tilaisuuksia on yhteensä 15, joista kolme pääkirjastolla ja loput Kuopion alueen lähikirjastoissa. Mukana on yhteensä 17 kirjailijaa, joilla kaikilla on jokin kytkös Kuopioon. Heistä aina 2–3 vierailee eri kirjastoissa keskustelutilaisuuksissa, joissa myös yleisöllä on mahdollisuus kommentoida ja esittää kysymyksiä. Yhdistävänä teemana keskusteluissa on se, kuinka paikka, maisema ja juuret vaikuttavat kirjailijoiden luomisprosessiin.

Kirjallisuuskeskusteluissa ovat mukana muun muassa **Sirpa Kähkönen, Kari Hotakainen, Antti Heikkinen, Marja-Sisko Aalto** ja

monia muita alueelle tärkeitä kirjailijoita."

Mistä idea sai alkunsa?

"Ajatus tuli kirjailija **Marjo Heiskaselta**. Olimme kirjastollakin mietineet jotain isompaa tapahtumaa juhlavuodelle, mutta Heiskasen ehdotus oli täydellinen vastaus meidän pohdintoihimme. Meillä ei olisi ollut taloudellisesti mahdollista järjestää näin mittavaa kiertuetta yksin. Heiskanen sai keskustelutarjan järjestelyjä varten 13 700 euron avustuksen kaupungin juhlavuoden rahastosta ja pyysi mukaan myös ulkopuolisia sponsoreita. Kirjasto osallistuu omalla panoksellaan."

Milloin on tulossa seuraava tilaisuus?

"19.2. Puijonlaakson kirjastossa ovat keskustelemassa **Marjo Heiskanen, Kari Hotakainen** ja **Erkka Mykkänen**. Tilaisuuksia on vuoden loppuun saakka noin kerran kuukau-

dessa ja ne ovat yleisölle maksuttomia."

Voisiko tällaista olla luvassa juhlavuoden jälkeenkin?

"Kirjaston puolesta näytämme vihreää valoa sille, että tämän tyyppisiä tilaisuuksia olisi jatkossakin. Mitään päätöstä ei kuitenkaan ole tehty.

Keskustelutarjan avajaistilaisuus tammikuun puolivälissä veti reilut sata kuulijaa pääkirjastolle. Yleisöpalaute oli innostunutta, joten kysyntää varmasti tällaiselle olisi. Tilaisuuksista hyötyvät niin lukijat, kirjailijat kuin kirjastotkin." ●

Kari Hotakainen

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Arkkipiispa Luoma: Valtio ei rahoita kirkon toimintaa

Valtiovarainministeri **Riikka Purra** kertoi vuoden lopulla Ylen uutisessa, että olisi halunnut "napsaista" enemmän kirkon rahoituksesta kuin mitä ensi vuoden rahoituksesta leikataan.

Arkkipiispa **Tapio Luoma** tarkentaa, että Riikka Purra menevät haastattelussa sekaisin kirkon eri tulolähteet. Valtio ei rahoita kirkon toimintaa, vaan kirkon lakisääteisiä tehtäviä.

Valtio on antanut kirkolle tehtäviksi huolehtia hautausmaista, väestökirjanpidosta sekä kulttuuriperinnöstä. Tästä toiminnasta valtio on rahoittanut noin 80 prosenttia. Vuodelle 2025 päätettyjen leikkausten jälkeen valtion rahoitus on enää 50 prosenttia kustannuksista.

"Valtio ei kuitenkaan rahoita kirkon varsinaista toimintaa – kuten hengellistä työtä, kirkollisia toimituksia, lapsi- ja nuorisotoimintaa tai diakoniaa eli auttamistyötä. Varsinainen seurakuntien toiminta rahoitetaan kirkon jäsenen maksamalla verotuloilla", Tapio Luoma kuvaa.

"Mikäli seurakuntien jäsenten maksamia kirkollisverovarjoja käytetään valtion kirkolle antamien tehtävien hoitoon, kirkon jäsenet kustantavat nämä toiminnot koko väestön puolesta. Esimerkiksi hautausmaiden palvelut tarjotaan yhdenvertaisesti kaikille ihmisille, riippumatta siitä, ovatko he seurakunnan jäseniä vai eivät", arkkipiispa Luoma sanoo.

Vetoomus paremmasta keskustelukulttuurista

Viisi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon johtajaa vetoaa paremman keskustelukulttuurin puolesta. Vetoomus syntyi Diakonian ja kasvatuksen päivillä, jossa teemana oli ulkopuolisuuden ehkäisy.

"Koventunut kielenkäyttö ja vastakkainasettelu heikentävät yhteiskunnallista luottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Ivallinen tai henkilöihin kohdistuva puhe voi loukata syvästi. Aikuisilla on vastuu omasta käytöksestään ja sanoistaan. Hyvää yhteiskuntaa ei voi rakentaa pilkkaamalla, viholliskuvia luomalla tai normaalisoinnalla kiusaamisen ja väkivallan kulttuuria.

Vaadimme ja haluamme myös osaltamme edistää parempaa keskustelukulttuuria ja aikuisten ihmisten vastuunkantoa omasta puhetavastaan ja käytöksestään niin yhteiskunnallisessa keskustelussa, sosiaalisessa mediassa kuin kaikissa kohtaamisissa.

Kova ja kärjistävä kielenkäyttö etäännyttää ja eriyttää ihmisiä toisistaan."

Vetoomuksen allekirjoittivat **Matti Repo, Heli Pruuki, Ville Aalo, Jarmo Kokkonen** ja **Kalle Kuusimäki**. ●

Murroksen edessä

Kirkkoa arvostetaan auttajana ja tukijana.
Männistön seurakunnan emäntä Anne-Mari
Summanen valmistamassa Arkista aterialla.

Kriisien ja epävarmuuden aika haastaa kirkkoa toimimaan entistä aktiivisemmin yhteiskunnallisissa muutoksissa.

Vesa Keinonen teksti
Tuija Hyttinen pääkuva

Lokakuussa julkaistu evankelis-luterilaisen kirkon nelivuotiskertomus kertoo siitä, että kristillinen perinne ohenee maassamme koko ajan. Uusimman kyselyaineiston perusteella enää kaksi viidesosaa suomalaisista uskoo jollakin tavalla Jumalaan.

Kirkon koulutuksen ja tutkimuksen johtaja **Hanna Salomäki** kertoo, että suomalaiset suhtautuvat kirkkoon hieman eri tavalla riippuen siitä, missä roolissa se esiintyy.

”Asenne on myönteisin, kun kirkko nähdään auttajana ja tukijana. Kriittisempiä ollaan taas silloin, kun kirkko mielletään vallankäyttäjäksi.”

Salomäen mukaan ei kuitenkaan tule päätellä, että suomalaisten uskonnollisuus on suoraviivaisessa laskussa.

”Vaikka kiinnostus kirkkoa ja kristinuskoa kohtaan vähentyy, niin samaan aikaan yhteiskunnassa on pinnan alla vahvaakin ajattelua siitä, että kirkko on kuitenkin tarpeellinen.”

Miesten ja naisten uskonnollisuus eriytyy

Kirkon nelivuotiskertomuskin osoittaa, että Suomessa miesten ja naisten suhtautuminen kristinuskoon eriytyy. Tämä näkyy erityisesti nuorissa ikäryhmissä.

Naiset ovat yleisesti uskonnollisempia, mutta asennoituminen kristinuskoa kohtaan on heillä nihkeämpää.

”Moni suomalainen pitää Jeesuksen elämänohjeita hyvinä. Yli 60-vuotiaista miehistä ja naisista löytyy näin ajattelevia suunnilleen yhtä paljon. Nuorista naisista tähän uskoi enää 26 prosenttia. Nuorten miesten lukema oli selvästi suurempi: 40 prosenttia.”

Salomäki arvioi tulokseen vaikuttavan senkin, että nuorten naisten saama uskonnollinen kasvatus on jo itsessään vähentynyt.

”Miesten kasvanutta uskonnollisuutta selitetään taas sillä, että he hieman kapinoivat uskonnotonta maailmaa vastaan.”

Rakenteellisten muutosten aika

Keravan kirkkoherra **Markus Tirranen** ei löydä uudesta nelivuotiskertomuksesta mitään kovin yllättävää.

”On tapahtumassa iso muutos. Suurten ikäluokkien poismenon myötä yhä pienempi joukko rahoittaa jatkossa seurakunnan toimintaa”, Tirranen kiteyttää.

Nuoremmat sukupolvet hahmottavat myös kirkon kulttuurikristillisen merkityksen hyvin erilaisena kuin vanhemmat.

”Jotta seurakunta säilyy tulevaisuudessakin vahvana ja toimintakykyisenä, meidän on nyt lihavana vuosina toimittava. Pitää toteuttaa kiinteistöihin ja henkilöstöön liittyvät rakenteelliset muutokset.”

Kirkon näkymisestä kouluissa ja muissa julkisissa tiloissa on puhuttu paljon.

Keravan kirkkoherra toteaa, että monet suomalaiset näkevät kristinuskon osana kulttuurista kokonaisuutta, jota ei tule karsia pois julkisesta tilasta, esimerkiksi kouluista.

”Ongelma on siinä, että mediassa nousevat esille ylilyönnit. Pääsääntöisesti seurakuntien ja koulujen välinen yhteistyö sujuu varsin hyvin. Niin meillä Keravallakin.”

Kirkkosuhteen aitoa pohdintaa

Mahdollisimman monen ihmisen onnistunut kohtaaminen esimerkiksi tapahtumissa on yksi kirkon mantrista.

”Tässä unohdetaan se, että ei valtaosalla ihmisistä ole mitään erityistä tarvetta kohtaamiseen seurakunnan kanssa. Tulisikin arvostaa ihan arkista kristillisyyttä. Ihmisen panos voi olla vaikka se, että hän pysyy kirkon jäsenenä tai tykkää seurakunnan some-postauksesta.”

Kirkkoherran mukaan pitää myöntää sekin, että yhtenäiskulttuurin aika on ohi.

Yksilön on aidosti mietittävä, mikä on hänen suhteensa kirkkoon ja paikallisseurakuntaan. Tämä voi olla merkityksellinen prosessi oman henkisen kasvun kannalta.

”Meillä on monia hengellisiä identiteettejä, jotka näkyvät esimerkiksi erilaisina messuyhteisöinä. Eivät ne ole mitään kilpailijoita keskenään.”

Muutos on myös mahdollisuus

Kirkolliskokouksen ja sen tulevaisuusvaliokunnan jäsen, Hyvinkään seurakunnan kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Carita Lehto** ei anna kirkon negatiivisten tilastojen määrittää itseään.

”Tässä tilanteessa on pakko-kin miettiä sitä, miten nyt päästään eteenpäin. Tarvitaan muutosta, joka on aina myös mahdollisuus.”

Lehto ei ihmettele lainkaan sitä, että monet nuoret naiset jättävät nykyisin kirkon. Yksi syy on kysymys kaikkien vihkimisestä.

”Toinen edelleen esille nouseva asia on se, voiko nainen toimia pappina. Kun näitä teemoja mediassa ihan oikeutetusti pyöritetään, niin en hämmästele, että nuoret naiset häipyvät.”

Lehto muistuttaa, että hengellisyiden kaipuu on ajassamme vahva. ”Ihminen hakee sitä sieltä, missä tulee kohdatuksi ja hyväksytyksi.”

Monenlainen toiminta on rikkautta

Carita Lehto huomauttaa, että yli-voimainen enemmistö evankelis-luterilaisen kirkon jäsenistä on niin sanottuja tavallisia kristittyjä.

”Heille tarvitaan mahdollisuuksia matalan kynnyksen seurakuntayhteyteen, josta tuomasessu on hyvä esimerkki.”

Kirkolliskokouksen jäsen ihmettelee sitä, miksi seurakunnan sisällä tapahtuvaa erilaista toimintaa ei nähdä rikkautena.

”Ymmärrän hyvin, että sateenkaarimessu tai hiljaisuuden jooga ei joitakin ihmisiä kiinnosta. Mutta toivoisin, että he soisivat näiden järjestämisen niille, joille nämä ovat oikeita paikkoja.”

Lehtokin peräänkuuluttaa seurakunnilta lisää rohkeutta. Ei kannata järjestää toimintaa, joissa ei väkeä käy.

”Maailman muuttuessa pitää uskaltaa myllätä tarvittaessa reippaastikin asioita uusiksi.”

Kirkon tulisi kiinnostua ihmisistä

Tampereen seurakuntien viestintä-asiantuntija **Eva Wäljas** vastustaa sitä huolipuhetta, jota esimerkiksi

kirkon vähenevän jäsenmäärä usein poikii.

”Jos vain tuijotamme laskevia käppyröitä, niin voi jäädä näkemättä jotakin tosi arvokasta. Tässä ajassa on huutava pula toivon sanomasta ja yhteishengestä”, Wäljas sanoo.

Wäljas näkee kirkolla olevan näkökulmaongelman. Sen sisällä ollaan kovin huolissaan erityisesti siitä, ovatko ihmiset kiinnostuneita kirkosta.

”Paljon enemmän pitäisi kiinnittää huomiota siihen, onko kirkko aidosti kiinnostunut ihmisistä.”

Tampereen seurakuntien strategia edellyttää ihmisten kuuntelemista. Sitä tehdään esimerkiksi monenlaisilla tutkimuksilla.

”Vuodesta toiseen niiden tulokset kertovat, että ihmiset haluavat käyttää kirkollisveroaan eniten auttamiseen. Siihen sitten panostamekin paljon”, Wäljas kertoo.

Yksi ratkaisu ei toimi kaikille

Wäljas puhuu erilaisten kohderyhmien ja niiden erilaisten tarpeiden tunnistamisen puolesta.

”Tampereella on paljon ihmisiä. Jos yrittäisimme hoitaa yhdellä ratkaisulla heidän kaikenlaiset tarpeensa, niin siitä ei tulisi mitään.”

Eva Wäljas miettii, että kirkolla on joskus taipumusta rajata uskonnollisuus jonkinlaiseksi omaksi saarekkeeseen. Ihmiset ovat kuitenkin kokonaisvaltaisia.

”Jos uskonto eristetään, niin lähdetään ehkä ratkomaan väriä asioita. Joskus voisi olla oleellisempaa kysyä ihmisiltä, mikä sinua turhauttaa, tai mitä elämässä ylipääntään toivot.” ●

Hevimpää hengellisyyttä

Puijon seurakunnan Metal Kingdom -illoissa kristillinen metallimusiikki yhdistyy hengellisiin pohdintoihin ja syväälle meneviin keskusteluihin.

Anna Miinin ja Miika Partala ovat intohimoisia kristillisen metallimusiikin ystäviä.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Tammikuisena maanantai-iltana astetta jyvemmän musiikin ääni ohjaa ensiker-talaisenkin oikeaan paikkaan Puijon seurakuntakeskuk-sella. Vuoden ensimmäinen Metal Kingdom -ilta on al-kamassa. Luvassa on parin-tunnin ajan kristillisen me-tallimusiikin kuuntelua, yh-teinen hartaushetki, kahvit-telua ja keskustelua mistä tahansa aiheesta taivaan ja maan välillä.

”Tänne voi vapaasti tulla, vaikka tämä musiikkigenre ei olisi ennestään niin tut-tua. Saa viipyä hetken tai olla koko illan. Voi osallistua kes-kusteluun tai olla vain hil-

jaa ja kuunnella musiikkia. Emme yritä tuputtaa mi-hinkään”, idean isä ja iltojen vetäjäkaartiin kuuluva **Miika Partala** selvittää.

Musaa ja yhteisöllisyyttä

Illan alkuhartaudessa perehdytään Raamatun Ilmestys-kirjan yhteen lukuun ja luet-tu pätkä kirvoittaa vilkasta keskustelua.

”Tämähän on kuin suo-raan jostain metallibiisin sa-noituksesta”, yksi osallistuja toteaa ja saa muun porukan purskahtamaan nauruun.

Ilmapiiri on käsinkoske-teltavan vapautunut ja po-sitiivinen. Jokainen tuntuu löytävän tekstistä kiinnosta-van näkökulman, jota on an-

toisaa yhdessä pohtia. Paikalla on tällä kertaa vetä-jien lisäksi kuusi osallistujaa, joista kaksi ensikertalaisia.

”Olen monta kertaa huo-mannut, että tällainen ko-koontuminen olisi tarjolla ja miettinyt, että uskallanko läh-teä. Musiikki ja yhteisöllisyys houkuttelivat”, ensimmäistä kertaa mukana ollut **Markus Finnilä** kertoo.

”Hyvä, että uskalsin tulla. Tämä vaikuttaa olevan juu-ri sitä, mitä olen pitkän aikaa kaivannut.”

Seppo Silvennoinen on käynyt kokoontumisissa jo pi-dempään.

”Täällä on ollut tosi hyviä keskusteluja – niin Raamatus-ta kuin arkielämän asioistakin. Vaikka emme sen kummem-min tunne toisiamme, on vai-

keistakin aiheista puhuminen ollut yllättävän helppoa. Ja musiikkihan se luo tälle kai-kelle hyvän tunnelman.”

Rakkaudesta lajiin

Nyt käynnistyi Metal King-dom -iltojen kolmas vuosi Puijon seurakunnassa. Aja-tus syntyi alun perin Parta-lan rakkaudesta kristilliseen metallimusiikkiin.

”Sen parista olen löytä-nyt hengellisen kodin. Lajin piirit ovat aika pienet ja mie-tin, löytyisikö muita yhtä hu-rahtaneita. Elätelin toivet-ta, että voisimme kokoontua yhteen musiikin äärelle.”

”Ajattelin, että hienoa, jos tapaamiset alkavat ve-tää porukkaa. Ja jos ei, niin voin aina kuunnella itsekseni musiikkia kotona.”

Partalan iloksi muitakin ”ristihevin” ystäviä löytyi ja il-loissa on käynyt 5–15 henki-löä, heistä osa aktiivisesti ja osa satunnaisemmin.

”Tarkoitus oli alkujaan keskittyä vain musiikkiin, mutta osallistujilta tuli toi-vetta hengelliseenkin osioon. Otimme alkuhartauden mu-kaan, sillä haluamme olla herkkäkorvaisia hengellisille tarpeille.”

Partalan kanssa iltoja vetää **Anna Miinin** ja Puijon seurakunnan kappalainen **Elina Knuuttila**. ●

Seuraava Metal Kingdom -ilta Puijon seurakuntakeskuksen ryhmätallassa ma 31.3. klo 18–20.

KOLUMNINI

Wille Riekkinen
Kuopion hiippakunnan
emerituspiispa

Missä dialogi ja diplomatia?

TAKAVUOSINA PUHUTTIIN suomettu-misesta eli siitä, miten olimme rähmäl-lämme itänaapurimme suhteen. Elet-tiin kuin varjomaailmassa, ettei isoveljeä vain loukattaisi. Siltä osin tilanne on hel-pottunut. Nyt puolestaan kumarretaan länteen ja Kiinallekin nyökytellään. Mie-listelyn halu sulkee silmät jopa kansan-murhilta.

KANSAINVÄLISTÄ soppaa hämmen-tävät nyt myös uudet tahot: muutamat maailman rikkaimmista miehistä. He natisuttavat rakenteita dollarintuoksui-silla Muskeleillaan (X) tai sokerivuoren (Zuckerberg) korkuisia voittoja tavoittele-villa linjauksillaan (Meta). Niillä nakerre-taan ihmisen arvoa juuri nyt, kun pitäisi korostaa ihmisyyttä ja globaalia etiikkaa,

vähemmistöjen oikeuksia ja sukupuol-ten välistä tasa-arvoa.

PÄTEMISEN TARPEEN ja oman edun ruokkimat kärhämät vievät huomion sieltä, missä elävien apua tarvittaisiin eniten. Uiguureita Kiinassa tai rohingya-vähem-mistöä Myanmarissa ei juuri enää muiste-ta, Afrikan sodista ja nälänhädästä vaietaan, Ukrainan apu on vaakalaudalla ja pales-tinalaisten ahdinko jatkuu yhä. Näiden kriisipesäkkeiden suhteen kirkkojen pää-konttoreissakin on hiljaista kuin haudois-sa. Kansainvälistä lakia loukataan eikä sitä aina edes peitellä, kun uudet kriisit ylittävät uutiskynnyksen ja sumentavat meneillään olevien rikosten räikeyden. Missä lymyilevät itsenäiset vastuunkantajat, päättäjät ja po-liitikot, jotka tekisivät niistä lopun?

AIKAAMME VAIVAA sotahulluus. Viholliseksi koetun tahon kanssa ei vält-tämättä haluta edes keskustella. Tie rau-haan löytyy kuitenkin vain dialogin ja tar-koin harkitun valtiotaidon eli diplomatian keinoin. Sen elossa olevista taitajista tai-taa olla huutava pula. Heitä haikaillessa on hyvä muistaa, että muutos lähteekin ruohonjuuritasolta, meistä.

EDESMENNEEN runoilijan, **Anna-Maija Raittilan**, sanoin:
”Kaikki pimeydet, kaikenlaiset, mahtuvat valoon kasvokkain. Ja toistemme valolla me voimme valaista toisiamme. Kasvokkain, emme selin.” ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Eleanor Astrid Aurora
Marguerite Lecler
Elia Johannes Aro
Elli Helmi Sofia Huttunen
Feodor Juhani Edvin Kauppinen
Hilla Sofia Linnea Aro
Veikko Johannes Uotila

Alava

Aapo Eliel Vartiainen
Aili Kerttu Lyydia Hiltunen
Anni Hilla Sofia Nöjd
Eero Oula Johannes Arvonen
Elmi Aino Odette Korhonen
Emmi Maria Kallio-Kokko
Enni Amelia Pursiainen
Justin Eke Agwu
Lilja Ilona Kauhanen
Oona Isabella Korhonen
Reino Johannes Peteri
Ronja Olivia Voutilainen
Samu Julius Hätilä

Järvi-Kuopio

Ronja Minna Päivikki Ojalehto,
Vehmersalmi
Toivo Edvin Kokkonen, Nilsinä
Eeva Vilja Emilia Roivainen,
Nilsinä
Hertta Saila Maria Nevalainen,
Riistavesi
Oiva Veli Tapio Pirskanen,
Riistavesi
Bea Elli Aurora Suomalainen,
Riistavesi
Ariel Wegelius, Nilsinä
Vivia Elma Maria Tepponen,
Muuruvesi
Veera Irene Adalmiina
Halonen, Juankoski

Kallavesi

Aino Iiris Naumanen
Alisa Katriina Kokko
Alma Tuuli Aurora Laakso,
Maaninka
Eelis Ilari Nurmimäki, Karttula
Eemil Iivari Räsänen
Eemil Ilmari Leskinen, Maaninka
Eevi Julia Tervonen
Ellen Annikki Urjo
Elsi Adella Sylvia Ahtiainen
Enni Amelia Seppälä
Enni Anja Helena Tissari, Maaninka
Helmi Aurora Tuulikki Juvonen
Iida Sofia Ylikärppä
Ilona Sara-Sofia Huttunen
Josefina Jaana Jasmiina
Keravuo

Kerttu Elina Olivia Myllykoski
Kielo Sisko Helmiina Hartikainen
Leon Vilhelm Vihtori Silvast
Loviisa Isabella Kotilainen
Luukas Eino Antero Lahtivuori,
Karttula
Maija Emilia Nurmonen, Maaninka
Malva Aava Sofia Klasila
Matteo Giuseppe Simonte
Meea Amanda Pyllkänen
Mette Saara Aurora Tuovinen
Oliver Anton Alekski Niskanen
Otso Ilmari Salmela
Pihla Josefiina Kylmänen
Seela Mirella Tuppurainen
Siiri Margit Anneli Nousiainen,
Maaninka
Tino Olavi Jäntti
Toivo Arvo Oskari Lappalainen
Urho Johannes Väänänen
Valde Jussi Tapani Pöyskö
Veikko Aale Iisakki Airas
Venla Eveliina Väisänen, Karttula
Viivi Aurora Sofia Salia, Karttula
Viivi Linnea Mutanen
Viljami Aatos Ilmari Salmela

Männistö

Klaudia Elzbieta Kasurinen
Lenni Oskari Försti
Neo Viljami Johannes Lappalainen
Niila Johannes Nevalainen

Puijo

Aapo Einari Tukiaisen
Aava Annie Valta
Edvin Martti Eliel Jämsén
Eelis Leo Mikael Linnilä
Elia Eino Aapeli Kurtti
Elsi Ester Ulrika Marttila
Joel Reino Olavi Hiltunen
Leo Esko Olavi Tampio
Nooa Olavi Kylliäinen

Siilinjärvi

Mikael Viljo Ilmari Halmetoja
Samuel Frans Olavi Kyösti
Inari Eedla Amalia Nyman
Veea Hilla Sanelma Savinainen
Rosanelia Silmu Linnea Luostarinen
Aada Salme Aurora Keilonen
Minea Heini Mariella Rissanen
Sisu Johannes Ryyänen
Veino Pekka Ilmari Riekkinen
Emilia Taika Helena Laitinen
Vilhelmiina Rauha Olivia Behm
Kiira Lumi Kotajärvi

Pryy Ilmari Tissari
Sylvia Lyylikki Pussinen
Manu Antero Hyvönen
Hilda Amalia Silvennoinen

Avoliittoon kuulutetut

Kallavesi

Jere Mikael Kylmänen ja
Johanna Maarit Hannele
Sutinen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Aune Inkeri Ruotsalainen 97
Ilmari Heinonen 96
Jaakko Pietari Rautiainen 96
Rauha Vilhelmiina Oksman 95
Sirkka Katri Toivanen 93
Tyyne Elina Laakkonen 92
Veli Matti Tiainen 92
Anna-Liisa Villanen 91
Annikki Linnosmaa 90
Veikko Johannes Korhonen 90
Liisa Ahonen 89
Paula Maria Kaarina Kuustonen 86
Valma Ellen Puuronen 83
Iiris Kyllikki Savolainen 81
Pirkko Marja Tuulikki Hautalampi 81
Eeva Riitta Kristiina Kaivaara 76
Anu Aino Elina Parviainen 74
Veli Matti Juhana Penttinen 74
Marjut Helena Reiman 70
Jukka Tapani Sonninen 66
Harri Juhani Ahonen 62
Niilo Olavi Makkonen 60

Alava

Eila Iines Kerman 88
Aino Maria Miettinen 87
Salme Annikki Litmanen 87
Osmo Matti Ilmari Kuokkanen 85
Maija-Liisa Tuomainen 76
Simo Juhani Turunen 65

Järvi-Kuopio

Maija Kaarina Miettinen 83,
Vehmersalmi
Raimo Kalevi Koponen 80,
Nilsinä
Jukka Tapio Holopainen 71,
Säyneinen
Ilkka Tapio Tammi 66,
Vehmersalmi
Eemil Eljas Taskinen 101, Nilsinä
Sylvia Hyvärinen 98, Tuusniemi

Aino Adolfiina Mikkonen 94,
Juankoski
Veikko Juho Koponen 91,
Riistavesi
Viljo Otto Kalevi Hakkarainen
86, Nilsinä
Eeva Maija Pajamäki 83,
Riistavesi
Eero Olavi Toivanen 80, Kaavi
Anna Liisa Kokkonen 94, Nilsinä
Iida Annikki Halonen 92,
Juankoski
Eeva Elina Raatikainen 88, Nilsinä
Aino Esteri Jauhiainen 84, Riistavesi
Anja Sylvia Karppinen 82, Nilsinä
Matti Veli Sakari Angerman 81,
Vehmersalmi
Mikko Einari Savolainen 81, Nilsinä
Seija Marjatta Vähäsalo 72, Nilsinä
Heikki Juhani Virtaharju 90,
Juankoski
Sirkka Mirjam Julkunen 85, Nilsinä
Sylvi Marjatta Rissanen 84,
Juankoski
Simo Heikki Antero Viinikainen
81, Kaavi
Tenho Ensio Tiilikainen 76, Kaavi
Kaija Tellervo Happonen 72,
Nilsinä
Seppo Taneli Leskinen 90,
Juankoski
Saini Sylvia Asikainen 86, Kaavi
Eeva Annikki Hiltunen 81, Nilsinä
Raimo Aulis Kattainen 74,
Säyneinen
Paula Sinikka Tissari 69, Nilsinä
Jussi Samuli Niemi 48, Nilsinä
Martta Koponen 97, Tuusniemi
Anni Kaarina Korhonen 96, Nilsinä
Helmi Kaarina Hammar 93,
Riistavesi
Vilho Johannes Turunen 89,
Tuusniemi
Maire Anneli Räsänen 79, Kaavi
Anja Elina Kokkonen 78, Nilsinä
Riitta Anita Parviainen 66, Nilsinä
Vesa Antero Lilja 56, Nilsinä

Kallavesi

Iida Maria Räisä 94, Karttula
Aulis Ensio Miettinen 93
Maija Annikki Kuronen 91
Erkki Antero Pätynen 90
Laina Elina Korhonen 89
Maija Liisa Leppänen 89,
Maaninka
Eeva Liisa Tiihonen 88, Karttula
Elvi Huttunen 88
Raili Sinikka Pohjolainen 85,
Karttula
Erkki Kalevi Mikkilä 78, Karttula
Kauko Rainer Johannes
Jussila 77, Maaninka
Sisko Marjatta Lyytinen 77

Erkki Antero Kajalainen 76
Matti Antero Vanninen 73
Pertti Jarmo Tapani Koponen 72
Aarne Olavi Hyttinen 71,
Maaninka
Pekka Einari Hirvonen 70
Arja Anneli Sidoroff 68,
Maaninka
Marko Tapio Savinainen 51
Jenni Marketta Suvinen 43

Männistö

Hilja Annikki Merioja 99
Maiju Kyllikki Savolainen 96
Varpu Sinikka Tuulikki Pitkänen 92
Anna Kaarina Pakkanen 91
Toini Marjatta Holmström 91
Reino Johannes Hiekkalahti 90
Seppo Ilmari Luostarinen 89
Mirja Tuulikki Luostarinen 88
Taisto Pekka Juhani Kekäläinen 83
Yrjö Aukusti Tapaninen 83
Pirkko Inkeri Tirkkonen 76
Vesa Ilkka Tapio Markkanen 76
Ari Viljami Hallikainen 74
Eevariitta Vainikainen 72
Outi Elina Kiiala 61

Puijo

Saimi Savolainen 101
Jorma Osvald Rossinen 96
Ulla Maija Kauttonen 92
Anelma Inkeri Reinikka 89
Riitta Eila Irmeli Jäntti 89
Saila Kaarina Kolho 88
Veli Tapani Numminen 87
Anna Riitta Ruuskanen 85
Jorma Aulis Heliranta 85
Kaija Terhikki Vepsäläinen 83
Jouko Aukusti Riihijärvi 76
Kari Henrik Pulliainen 75
Markku Erkki Olavi Miettinen 70
Mauno Seppo Olavi Reinikainen 65

Siilinjärvi

Vesa Matti Antero Karttunen 92
Elvi Maria Savolainen 81
Eine Maria Jalava 82
Raili Kyllikki Korhonen 85
Lilja Ester Inkeri Kettunen 92
Matti Johannes Korhonen 83
Oili Helena Vasarainen 74
Lempi Cesilia Tarvainen 103
Juha Mikael Törmikoski 68
Eine Irene Haaranen 96
Pirkko Helena Mustonen 85
Raija Helena Kannainen 78
Toivo Sakari Ukkonen 90
Keijo Juhani Kosonen 83
Virpi Irene Kolari 52

SANALLISTA

Kynttilän päivä

Jeesus sanoi: ”Vielä hetken aikaa valo on teidän keskelänne. Kulkekaa niin kauan kuin teillä on valo, ettei pimeys saisi teitä valtaansa. Joka kulkee pimeässä, ei tiedä, minne on menossa. Niin kauan kuin teillä on valo, uskokaa valoon, jotta teistä tulisi valon lapsia.” Tämän sanottuaan Jeesus lähti ja poistui heidän näkyvistään.

Joh. 12:35–36

Valon puolella

IHMINEN EI TULE toimeen ilman valoa. Tarvitsemme valoa mielialamme virkistykseksi. Valo auttaa heräämään. Valo voimistaa ja voimauttaa meitä. Kesellä loppuvuoden pimeyttä me vaikerramme ja kaipaamme ahdistukseen saakka valoa. Mikä neuvoksi?

JOSKUS VALO voi muutenkin hävitä ihmisen elämästä. Kun elämä heittää eteen menetyksiä ja pettymyksiä, valo voi kokonaan kadota. Tuska ja pimeys tulevat tilalle. Ei näy lohtua, mikään ei tunnu olevan hyvin. Mikä neuvoksi?

VASTAUS TÄHÄN on yksinkertainen: käänny Jeesuksen puoleen! Hänhän on sanonut: ”Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.” Usko Jeesukseen on elämän tärkeimpiä asioita, sillä se pitää meidät valon puolella. Jeesus tuo tukea ja lohdutusta elämään.

Hän lupaa pitää meistä huolen. Hän kantaa ja vahvistaa. Me saamme itkeä tuskaamme Hänen olkaansa vasten, me voimme Hänen edessään sopertaa vaikeuksiamme, ja Hän vastaa meille: ”Älä pelkää. Minä olen sinun kanssasi.” Jeesus voi kääntää elämän taas raiteilleen – ja tuoda valon takaisin.

JEESUKSESTA LÄHTEVÄ kirkkaus on vastaansanomaton. Se peittoaa alleen kaikki huolikuormat, kaiken pelon ja pimeyden, kaiken kivun. Jeesus sanoo: ”Uskokaa valoon, jotta teistä tulisi valon lapsia.” Ei ole yhtään hyvää syytä kieltäytyä olemasta valon lapsi. Usko ja luota Jeesukseen. Silloin voit olla rauhassa, sillä Hänen tuomansa valo ei himmene koskaan. ●

Liisa Penttinen
seurakuntapastori, Tuomiokirkkoseurakunta

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 26.2.,
varaukset 17.2. mennessä.

hilla
group

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748

info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniittintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien enstisöinnit

24.08. - 02.09.2025 (10pv)

PALA KIEHTOVAA ITÄISTÄ EUROOPPAA

1845€

Lentäen Suomesta Berliiniin ja omalla suomalaisella
bussillamme upeita nähtävyyksiä kierrellen.

Piispa Jari Jolkkosen kanssa "Lutherin jalanjäljillä"
Rovasti Keijo Gärdströmin kanssa "Mannerheimin matkassa"
Rovasti Hannu Koskelainen matkanjohtajana

044 - 768 1818 www.tila-auto.com

Osallistu
hääkimppu-
arvontaan
osastollamme!

Olemme mukana

Onnen aika -häämessuilla

Kuopion Musiikkikeskuksella
15.2. klo 10-15

SIILINJÄRVI

Lohtunallet tuovat valoa surun keskelle

Siilinjärven seurakunnassa tehdään
lohtunalleja läheisen kuolemaa sureville
lapsille.

Merja Tapio teksti
Eija Keinänen kuva

Lohtunalle on lahja lapselle, joka on menettänyt läheisen ihmisen. Ajatuksena on, että lapsi voi käydä surua läpi nallen kanssa lapselle luonnollisella tavalla eli leikkien. Lohtunalle on myös aikuiselle yksi keino käsitellä läheisen kuolemaa lapsen kanssa.

Lohtunallet ovat seurakunnassa lähinnä pappien ja diakonien käytössä, he kohtaavat työssään eniten surevia. Luonteva tilanne nallen antamiselle on silloin, jos isovanhempi,

vanhempi, sisarus tai joku muu lapselle läheinen on kuollut ja edessä on hautajaiset. Esimerkiksi haudataan siunaamista edeltävä keskustelu suruperheen kanssa voi olla papille sopiva paikka antaa nalle lapselle.

Vapaaehtoisten käsistä

Neulottuihin lohtutuotteisiin on jokaiseen silmukkaan neulottu osanotto perhettä kohdanneen surun vuoksi. Siilinjärvellä lahjoitetaan sureville aikuisille myös lohtuhuiveja ja lohtusukkia – niitä valmistavat seurakunnan vapaaehtoiset, samoin kuin

nallejakin. Alun perin lohtunallejen idea ja tarina on lähtöisin Kallion seurakunnasta.

"Olipa kerran Lohtumetsä, jossa asui Lohtunalleja." Lohtunallen mukana on alku tarinalle, jossa kerrotaan, että nallet ovat kotoisin Lohtumetsästä, jossa ne oppivat lohduttamaan ja tietävät, että kasvettuaan isoksi jokainen niistä muuttaa oman lohdutusta kaipaavan ihmislapsen luo.

Lapsi voi jatkaa tarinaa leikeissään. Lapsi voi myös nimetä nallen. ●

LISÄÄ TEKIJÖITÄ KAIVATAAN

SIILINJÄRVELLÄ vapaaehtoisia lohtunallejen tekijöitä kaivataan lisää. Tekemiseen saa seurakunnasta tarvikkeet ja ohjeet. Ilmoittaudu vapaaehtoistyö.fi-sivustolla tai diakoniatyöntekijä Elli Voutilaiselle, elli.voutilainen@evl.fi. Sivustolla ilmoittautuminen ei velvoita sinua vielä mi-

hinkään, vaan voit lisäkuultuasi harkita, kuinka haluat osallistua.

JÄRVI-KUOPION seurakunnassa pappi Marjaana Savolainen kerää lohdutusta tai diakoniatyöntekijä Elli Voutilaiselle, elli.voutilainen@evl.fi. Sivustolla ilmoittautuminen ei velvoita sinua vielä mi-

kä ikäinen tahansa ja kohdannut elämässä jotain, mihin tarvitsee lohtua. Se voi olla esimerkiksi kiuasaamista, yksinäisyyttä, surua, työttömyyttä, avioero tai jokin muu surua aiheuttava asia. Ole yhteydessä pappi Marjaana Savolaiseen 040 488 8612 tai marjaana.savolainen@evl.fi

Sakari Pääkkö jatkaa yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtajana

Sakari Pääkkö

Tarja Välimäki

Risto Helle

Valtiotieteiden kandidaatti, talouspoliittinen asiantuntija **Sakari Pääkkö** Tuomiokirkkoseurakunnasta valittiin jatkamaan Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtajana. Varapuheenjohtajana jatkaa **Risto Helle** Puijon seurakunnasta.

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kaudella 2025–2026

Alavan seurakunnan kirkkoherra **Anu Kiviranta**.

Tarja Välimäki Mänistön seurakunnasta jatkaa yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajana.

Yhteinen kirkkovaltuusto valitsi myös yhteisen kirkkoneuvoston sekä yhteisen seurakuntatyön johtokunnan, henkilöstöasian johtokunnan sekä kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet.

Yhteisen seurakuntatyön johtokunnan puheenjohtajana jatkavat **Teemu Kallio**, henkilöstöasiain johtokunnan puheenjohtajana **Janna Turunen** ja kiinteistö- ja -hautaustoimen johtokunnan puheenjohtajana **Markku Huttunen**.

Yhteisen seurakuntatyön johtokunnan puheenjohtajana jatkavat **Teemu Kallio**, henkilöstöasiain johtokunnan puheenjohtajana **Janna Turunen** ja kiinteistö- ja -hautaustoimen johtokunnan puheenjohtajana **Markku Huttunen**.

LUOTTAMUSHENKILÖ

Heli Norja
Tuomiokirkkoseurakunta

Jumala johdatti tehtävään

1. Haluan toimia luottamushenkilönä, koska koen, että Jumala johdatti tähän tehtävään. Tulin uskoon lähes 50 vuotta sitten ja olen sen jälkeen halunnut yhdessä muiden kanssa olla tukemassa ja kehittämässä omaa seurakuntaani.

2. Kuopion tuomiokirkkoseurakunnassa on monia kiitettäviä asioita: kaunis kirkko, vilkas jumalanpalveluselämä, striimatut kirkonmenot, osaava henkilökunta, monipuolinen musiikkitoiminta, mahdollisuus toimia vapaaehtoistehtävissä ja Postitalon seurakuntakeskuksen monet tapahtumat.

3. Jatkossa pidän tärkeänä, että voisimme vahvistaa seurakunnan perustehtävää Raamatun Sanan pohjalta, jotta mahdollisimman moni ihminen saa löytää Jeesuksen henkilökohtaiseksi Vapahtajakseen ja kasvaa uskossa. Muun muassa erilaisia raamattu-, rukous- ja kohtausmiispiirejä tarvitaan enemmän. Samoin toimintaa, joka vetää lapsia, nuoria ja perheitä tiiviimmin seurakunnan yhteyteen. Yhteistyötä tulisi vahvistaa kaupunkien, hyvinvointialueen, muiden seurakuntien ja järjestöjen kanssa.

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?

2. Mitä arvostat seurakunnassasi?

3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

112. vuosikerta (aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 26.2.2025

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen, puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 000 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalautepuhelimitse
029 001 0042
maanantaisin ja torstaisin klo 9–16.

Jakelupalauteverkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

unna

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi
www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

HAUTAUSTOIMISTO

Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

KOTISI APUA JA TUKEA SUURELLA SYDÄMELLÄ

Saita tai jätä viesti

SH HOIVAKALLIO OY

Ikäihmiset
Erityislapsot
Omaishoitajat
Lapsiperheet

044 3209519

MYÖS PALVELUSETELILLÄ

UUTENA LISÄNÄ KRISTILLISET TUKIPALVELUT

hoivakallio.fi

Y-tunnus 3168782-9 P.044 3209519
hoiva.kallio@outlook.com

KUOPIOIN ROUVÄEN YHDISTYS RY

ROUVÄEN.

Tervetuloa Piispantaloon!
Muistotilaisuudet, ristiäiset, rippijuhlat, häät

Historiaa henkivä Piispantalo tarjoaa upeat puitteet elämäsi tärkeimpiin hetkiin.

Tutustu lisää
www.muotoiluakatemia.fi

Ota yhteyttä:
044 731 8005
anne.tikkanen@muotoiluakatemia.fi

Piispankatu 8, 70100 Kuopio

KUOPIOIN MUOTOILU

AKATEMIA.

Hilman partionimi on Himppu.

Himppu ja sudenpennut

Partio on elämäntapa Hilmalle ja koko Toropaisen perheelle.

Hanna Valkonen teksti ja kuva

Hilma Toropainen, 28, on saanut partiolaisuuden niin sanotusti äidinmaidossa. Hilman äiti **Marjukka** on edelleen aktiivipartiolainen, hiippakunnan seppomestari eli seurakuntien partiotyöntekijöiden tuki. Mummo ja ukki ovat olleet partiossa, ja jopa isomummokin oli toiminnassa mukana. Ukki oli vuoden 1953 Tapiolan suurleirillä. Seuraavassa sukupolvessa Hilman siskon lapset ovat jo olleet partioleireillä.

Perhepartio kokeiluun

Hilma vetää yhdessä lippukunnanjohtaja Paakun, **Mikko Vidgrenin** kanssa Maaningalla Maahisten lippukunnan partiota kerran viikossa. Sen lisäksi joskus on päivä- ja yöretkiä sekä pidempiä leirejä.

”Välillä kyllä loppuu kädet, kun ohjaamme noin kymmenelle alakouluikäiselle iltaa kolollamme.”

Seurakunta on antanut kokoon-tumispaikaksi papin työhuoneen. Partioon kaivataan lisää tekijöitä, että toimintaa voidaan jatkaa tai laajentaa.

”Perhepartio on muoto, jota voimme jossain vaiheessa kokeilla. Eli lapset yhdessä vanhemman kanssa tulisivat toimintaan mukaan. Siinä voisi tutustua, mitä partio on, ja mahdollisesti tulla jonkunlaiseksi apuhenkilöksi”, Hilma pohtii.

Syyrian pakolaisia auttamassa

Hilma on ollut ensimmäisellä suurleirillä jo äidin mahassa. Vuosien aikana hän on tutustunut erilaisiin ihmisiin eri puolilta maailmaa. Sudenpennusta on kasvanut partiojohtaja, joka on jo yli kymmenen vuoden ajan pitänyt Maaningalla partiota.

Hilman yksi mieleenpainuvista muistoista on se, kun vuonna 2016 Syyrian pakolaisia alkoi tulla Suomeen ja myös Siilinjärvelle. Partiolaiset olivat auttamassa sopeutumisessa.

”Pidimme lapsille aluksi kaksi kertaa viikossa partioryhmää sen talven aikana. Vaikka yhteistä kieltä ei ollut, eleillä ja yhteisellä tekemisellä päästiin jo pitkälle.”

”

Opetamme kunnioittamaan erilaisia elämäntapamuotoja.

”Palkitsevaa oli, kun lapset hymyilivät ja tulivat halaamaan”, muistelee Hilma antoisaa vaikkakin raskasta aikaa.

On lupa ajatella eri tavalla

Seurakunnan kanssa tehdään jonkin verran yhteistyötä. Seurakunta on Maaningan partiolle taustayhteisö. Itsenäisyyspäivänä on juhlahumana- ja juhlapalvelus, jossa partiolaiset palvelevat. Partiolupaus annetaan yleensä kirkossa.

”Partiossa on aktiivista katsomuskasvatusta. Opetamme kunnioittamaan erilaisia elämäntapamuotoja.”

”Päätämme partiollan hiljenty-miseen. Sytytämme kynttilän ja tällä hetkellä luemme runoja, joissa on ajatuksia eri puolilta maailmaa. Lopuksi teemme sisaruspiirin”, Hilma kertoo.

Tekemällä oppii

Mitä partio on antanut sinun elämäsi?

”Tosi paljon kavereita ympäri Suomea ja maailmaa. Kerran partioleirin jälkeen useampi brittinuori tuli meille kotiin Maaningalle viettämään aikaa”, muistelee Hilma nauraen.

Ryhmän ohjaajana Hilma haluaa antaa sudenpennuille eli pienimmille partiolaisille oppeja elämään. ”Harjoitellaan yhdessä toimimista, mietitään miten puututaan kiusaamiseen, opetetaan kunnioitusta toista ja vanhempia ihmisiä sekä ohjaajia kohtaan.”

”Ja totta kai opitaan olemaan metsässä ja harjoitellaan taitoja, joita luonnossa tarvitaan.”

”Yksi kantava ajatus on varmasti tekemällä oppii”, Hilma toteaa.

Oman elämän taiteilija

Hilma Toropainen on valmistunut Kuopiosta vaatetusmuotoilijaksi. Hän on tehnyt esimerkiksi Kuopiossa viime kesänä olleen Medialähetyspäivien Kukko-maskotin. Työkokemusta on tullut myös muun muassa kouluavustajana ja omaishoitajana.

Tällä hetkellä Hilma on työttömänä ja haaveilee, että saisi tehdä oman näköisiä juttuja: vaatteita, käsitoita ja kuvataidetta.

”

Partiolupaus annetaan yleensä kirkossa.

”Olen tällainen oman elämäni taiteilija”, nuori nainen hymyilee.

Mitä toiveita tulevalle vuodelle?

”Kliseinen ajatus, mutta toivon rauhaa. Niin ulkoista kuin sisäistä rauhaa. Pysähtymistä ja rauhoittumista.” ●